

Werken met de successpiraal

DOOR KARIN DE GALAN

Karin de Galan:

'IK VIND ROLLENSPELLEN DE ULTIEME WERKVORM VOOR VAARDIGHEIDSTRAININGEN'

Interview over

ROLLENSPELLEN

Rollenspellen zijn een geliefd instrument bij vaardigheidstrainingen om probleemsituaties van deelnemers inzichtelijk te maken en daarmee te oefenen. Maar soms gaat het met horten en stoten. Het woord alleen roept vaak al weerstand op: bij deelnemers die niet houden van 'spelen'. En bij trainers die worstelen met glazige observanten die slechte feedback geven, tegenspelers die er een potje van maken, of een groep die niet wil oefenen. Karin de Galan schreef een verblijdend boek over dit onderwerp. In 'Werken met de successpiraal' lees je hoe je rollenspellen zo kunt voorbereiden en begeleiden dat deelnemers er maximaal profijt van trekken.

Werken met de successpiraal
Karin de Galan
112 blz. | € 21,95
ISBN 978 90 5871 529 6

WAAROM HEB JE DIT BOEK GESCHREVEN?

'Laatst raakte ik met twee jongens uit een telefoonzaak aan de praat over trainingen. De één zei vol afschuw: 'Rollenspellen, wat heb je daar nou aan? Je zit voor de groep en aan het eind weet je nog niet of je het goed gedaan hebt!' Dat hoor ik heel veel van deelnemers - dat ze rollenspellen eng en niet echt vinden. En dat terwijl veel trainers het de meest effectieve werkvorm vinden!

Maar eerlijk is eerlijk: het is een lastige werkvorm om goed te begeleiden. In de huidige literatuur staat hij vaak niet effectief beschreven: met een procedure van 'oefenen en nabespreken' en deelnemers die 'tops en tips' geven. Daarmee werk je toe naar een faalervaring en weinig focus. Met de successpiraal zorg je ervoor dat mensen echt iets leren en succes ervaren. Ik heb daarover al eerder kort geschreven, maar in dit boek ga ik er uitgebreider en dieper op in; hoe je precies werkt met je hart bij je deelnemer, hoe je zorgt voor effectieve feedback uit de groep en mensen verleidt tot oefenen. Het leukste deel vind ik het laatste met zeventien keer trouble shooting: 'wat doe je als het toch mis gaat?'

KUN JE KORT UITLEGGEN HOE DE SUCCESSPIRAAL WERKT?

'Van te voren maak je de focus helder: bijvoorbeeld oefenen om kritische vragen te beantwoorden bij een presentatie. Daarna maak je de situatie echt en spannend. Welke vragen vindt de oefenaar nu echt eng? Je gaat aan de slag en stopt zodra duidelijk wordt waar de oefenaar fouten maakt. Dat is vaak al na een paar

minuten. Vervolgens kijk je wat er goed ging en wat niet, en kom je van daaruit tot één tip. Je helpt de oefenaar om die toe te passen en stopt als het is gelukt.

Het mooie is dat je werkt met je hoofd én met je hart. Je maakt de feedback zo scherp mogelijk, zodat oefenaar én groep leren. En je leeft mee met de oefenaar en bent zichtbaar trots als hij iets nieuws doet.'

WAT SPREEKT JOU HET MEEST AAN IN WERKEN MET ROLLENSPELLEN?

'Ik vind rollenspellen de ultieme werkvorm voor vaardigheidstrainingen. Want deelnemers geven zich helemaal bloot. Je ziet hun sterke punten, hun valkuilen en vaak ook hun onderliggende overtuigingen. Juist daarom vind ik het altijd weer spannend om deelnemers verder te helpen, om hen te stimuleren iets nieuws te doen. Samen met de groep bekijk je welke nieuwe stap nodig is en laat je die oefenen. En het is altijd weer ontroerend als het dan lukt.'

IN DE INLEIDING ZEG JE DAT JE DE TERM ROLLENSPELLEN LIEVER NIET GEBRUIKT. WAAROM NIET?

'De titel dekt de lading niet, want de term 'rollenspellen' suggereert dat de oefening een toneelspel is. Terwijl je met oefeningen juist de echte praktijk van deelnemers in je training haalt. Dat doe je door deelnemers te laten oefenen met eigen situaties, niet met verzonden cases. Bovendien wekt de term 'rollenspellen' vaak vervelende associaties op bij deelnemers. Maar onder trainers is de term zo ingeburgerd dat ik hem toch als titel voor mijn boek heb gekozen.'

Drama in bedrijf
Lex Mulder, Judith Budde
224 blz. | € 31,95
ISBN 978 90 5871 087 1

Speels coachen
Lex Mulder,
176 blz. | € 27,95
ISBN 978 90 5871 531 9

VERSCHIJNT
IN OKTOBER!

HOE VERLEID JE ONWILLIGE DEELNEMERS OM TOCH TE OEFENEN?

'Ik heb eerlijk gezegd zelden last van onwillige deelnemers. Dat komt doordat ik werk met cases die deelnemers ook in het echt tegenkomen. Daardoor voelen ze zich uitgedaagd, voelen ze dat ze iets hebben aan de oefening. Goed aansluiten bij de praktijk van de deelnemers is sowieso een belangrijk punt voor de hele training. Dat bereik je door vooraf een scherpe diagnose te maken van wat nodig is en bij elk onderdeel een 'glijbaan' te gebruiken om pijn en vertrouwen op te wekken. Hoe je dat doet, kun je nalezen in een ander boek, *Trainingen ontwerpen*.

Er is trouwens niets mis mee als deelnemers eerst de kat uit de boom willen kijken, zodat ze zien hoe je werkt. Als je de successpiraal gebruikt, zien ze dat je 'deugt' als trainer, want je laat hen echt iets leren en brandt hen niet af.'

HOE ZORG JE DAT DEELNEMERS ZICH VEILIG VOELEN?

'Leuke vraag, want veiligheid is inderdaad belangrijk. Toch staat dit niet bovenaan mijn lijstje want mijn hoofddoel is dat deelnemers leren. En dat is vaak spannend en kan soms onveilig voelen: feedback kan heel confronterend zijn! Daarom vind ik het wel belangrijk dat je onderliggende houding als trainer er één van professionele liefde is. Zo voorkom je dat je feedback geeft met een waardeoordeel en sta je open voor de emoties van deelnemers. Daarmee ontstaat er meestal veiligheid.'

BEN JE VAN MENING DAT EEN TRAINING ZONDER ROLLENSPEL NIET COMPLEET IS?

'Ja, voor een vaardigheidstraining moet je absoluut oefenen.'

HEB JE WEL EENS PROBLEMEN GEHAD MET DEELNEMERS TIJDENS EEN TRAINING? HOE LOSTE JE DAT OP?

'Ja, natuurlijk. Je kunt geen twintig jaar trainen zonder problemen tegen te komen! In het boek start ik met een ervaring met een rollenspel uit het begin van mijn loopbaan. Toen dreef ik een deelneemster tot wanhoop doordat ik maar bleef doordrammen. En natuurlijk heb ik af en toe nog steeds groepen waar ik weerstand voel of een deelnemer die op mijn allergie zit. Ik reflecteer op mezelf, overleg met collega's en uiteindelijk is de beste weg voor mij meestal om het te bespreken met de groep of betreffende deelnemer.'

HEB JE WEL EENS OVERWOGEN IETS HEEL ANDERS TE GAAN DOEN DAN HET TRAINERSVAK? WAT DAN?

'Op mijn 9e wilde ik huisschilder en dichteres worden. Wel grappig vind ik nu, want het verlangen naar praktisch en met diepgang werken vind ik nu ook terug in wat ik doe. Daarna wist ik heel lang niet wat ik wilde worden en leek werken me vreselijk saai. Totdat ik op mijn 23e het trainersvak ontdekte. Dat was liefde op het eerste gezicht en die is nooit overgegaan.'

Karin de Galan is een bevlogen trainer met ruim twintig jaar ervaring. Ze heeft verschillende boeken geschreven en een eigen methode

ontwikkeld voor trainers. Via haar bedrijf, de galan school voor training, biedt ze opleidingen en cursussen aan voor trainers.

Meer informatie vind je op
www.karindegalan.nl en
www.schoolvoortraining.nl